

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **S. K.**
st. přísl. T. r.
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2024, č. j. OAM-1158/ZA-ZA11-VL15-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 15. 8. 2024, č. j. OAM-1158/ZA-ZA11-VL15-2023 („napadené rozhodnutí“) žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí („zákon o azylu“). Žalobce proti napadenému rozhodnutí podal žalobu, neboť jej považuje za nezákonné.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce v České republice požádal o mezinárodní ochranu dne 22. 8. 2023, t.č. ještě jako nezletilý. K žádosti sdělil, že je Kurd, muslim, bez politického přesvědčení. Je svobodný, bezdětný a do České republiky se z Istanbulu dostal ilegálně kamionem. Je zdravý, nikdy neměl problémy se zákonem. Jako důvod žádosti uvedl, že se mu tady líbí a přeje si zde zůstat.
3. Při pohovoru k žádosti dne 30. 8. 2023 žalobce mj. sdělil, že měl jít na střední školu, ale nenastoupil tam. V zemi původu občas pracoval v hotelu. Má tam otce, matku a pět sourozenců. Rodiče jsou rozvedeni. Je Kurd, proto se mu v Turecku nežilo dobře. Jako kluk zažil v roce 2015 výbuch bomby ve městě Suruc a má z toho psychické těžkosti, událost se mu vrací ve vzpomínkách. Ten výbuch viděl. Pokud v zemi původu mluvil Kurdsky na ulici, byl napomenut policistou. Nic dalšího se mu nestalo. Už se tam nechce vrátit. Při seznámení s podklady pro rozhodnutí žalobce uvedl, že se snažil dostat podklad o svém traumatu z roku 2015. Ve městě Sanliurfa, v oblasti Suruc, vybuchla bomba. Informace lze nalézt na internetu. Do Turecka se nechce vrátit kvůli rasismu.
4. V napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možné učinit závěr o tom, že v Turecku vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce nebyl členem žádné politické strany, v zemi původu neuplatňoval svá politická práva a svobody. Rovněž žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do vlasti. Podání žádosti žalovaný v případě žalobce vyhodnotil jako prostou snahu o legalizaci pobytu, které nelze vyhovět.
5. K obavám z pronásledování kvůli kurdské národnosti žalovaný uvedl, že jedno nahodilé setkání s policistou, který žalobce napomenul, pronásledováním není. Tvrzení žalobce o psychických problémech v důsledku výbuchu bomby, jehož měl být žalobce svědkem, vyhodnotil žalovaný jako lživé a účelové. Dle internetového zdroje, na který žalobce správní orgán přímo odkázal, se jednalo o sebevražedný útok turecké sekty Islámského státu proti levicově orientovaným lidem, a odehrál se 20. 7. 2015. Bylo zabito 34 lidí (včetně pachatele) a 104 bylo zraněno, přičemž většinu obětí tvořili členové mládežnického křídla Socialistické strany utlačovaných (ESP) a Federace socialistických mládežnických sdružení (SGDF), vysokoškolské studenti. Nejednalo se tedy o důsledek bojů v Sýrii, ale o teroristický útok. Ve vztahu k azylovému příběhu žalobce se proto podle žalovaného jedná o irelevantní událost.

6. Na základě informací o zemi původu se žalovaný zabýval postavením Kurdů ve společnosti (s. 4 – 5 napadeného rozhodnutí). Konstatoval, že Kurdové v Turecku, kteří tam aktuálně tvoří cca 20 % obyvatelstva, nejsou pronásledováni pro svoji národnost. Mohou se svobodně pohybovat, za účelem zaměstnání se často stěhují do velkých měst, kde tvoří významnou část populace. V Turecku jsou rovněž oblasti, zejména ve východní části, kde kurdské obyvatelstvo tvoří většinu populace. Z kurdské populace pochází i významné turecké osobnosti z politiky i kultury, včetně vrcholných politiků. Žalovaný neshledal okolnosti, které by odůvodňovaly strach žalobce z pronásledování kvůli jeho kurdské národnosti.
7. Žalovaný neshledal v případě žalobce žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Co se týká doplňkové ochrany, žalobce ve své vlasti neměl problémy, které by svědčily závěru, že by mohl být po svém návratu do vlasti mučen nebo podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a), b) nebo c) zákona o azylu.

III. Obsah žaloby

8. Žalobce uvedl, že o mezinárodní ochranu požádal, neboť je v Turecku jako Kurd diskriminován. Byl svědkem diskriminace, ponižování i fyzického napadání tureckých Kurdů. Jeho strach byl zesílen traumatickým zážitkem z dětství, kdy se v roce 2015 stal svědkem sebevražedného bombového útoku ve městě Suruc.
9. Napadené rozhodnutí považuje za nepřezkoumatelné, neboť žalovaný důvody jeho žádosti posoudil nedostatečně. Nesouhlasí s posouzením žalovaného, že bombový útok z roku 2015 s příběhem žalobce nesouvisí. Je nutno jej posuzovat v kontextu politické reality v Turecku. Turečtí Kurdové jsou přesvědčeni, že Turecko podporovalo aktivity Islámského státu uvnitř země v boji proti Kurdům. Podle žalobce jsou turecká policie i justiční systém naladěny proti kurdské etnické skupině a nelze se u nich domoci zastání. Příběh žalobce je třeba hodnotit i s ohledem na jeho věk a socioekonomické zázemí. V době konání pohovoru byl nezletilý a má pouze základní vzdělání. Pohovor byl veden v turečtině, který není jeho prvním jazykem. Bombovému útoku byl přítomen v raném dětství a nelze tedy od něj spravedlivě vyžadovat přesnou a podrobnou interpretaci tehdejších událostí. Žalobce se obává toho, že může být při návratu do Turecka pronásledován podle § 12 písm. b) zákona o azylu pro svou národnost a připisovaný politický názor (např. domnělé spojení s kurdskými milicemi, PKK/HDP, atd.).
10. Žalovaný neprovedl dostatečně individuální posouzení žádosti žalobce. Napadené rozhodnutí budí dojem tendenčnosti, žalovaný uměle hledá a vytváří rozpory tam, kde ve skutečnosti nejsou. Žalobce nesouhlasí s hodnocením žalovaného, který zpochybnil věrohodnost žalobce. Závěry o „lživém tvrzení“ žalobce a účelovosti jeho tvrzení žalovaný důkazně nepodložil a neodůvodnil, jakými úvahami k tomuto závěru dospěl. Žalobce pravdivě popsal, že byl jako malý výbuchu přítomen a že si z něho odnesl psychické následky. Tento zážitek přitom může být azylově relevantní, ať již s ohledem na jeho psychický stav nebo pro dokreslení stresových situací, ve kterých život kurdských obyvatel v blízkosti syrských hranic probíhal a probíhá. Pokud měl žalovaný pochybnosti o

věrohodnosti výpovědi žalobce, měl buď provést doplňující pohovor a měl žalobce nechat rozpory vysvětlit, nebo měl opatřit důkazní materiál, který by jeho závěr o „lži“ potvrzoval.

11. Žalobce má za to, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný nepřihlédl ke všem relevantním informacím o kurdské menšině v Turecku. Podle zpráv o zemi původu není situace Kurdů v Turecku dobrá. Kurdové čelí nenávistným útokům, a to i ve velkých městech (k tomu žalobce odkázal na zprávu Stockholm Center for Freedom ze dne 21. 7. 2021). Fyzickému násilí ze strany většinové společnosti čelí například jen kvůli tomu, že na veřejnosti hovoří kurdsky. V rámci vojenské služby jsou často nasazováni do oblastí, kde jsou nuceni bojovat proti jednotkám vlastního etnika. Evidovány jsou i případy vražd Kurdů z nenávisti. I když v Turecku žije velký počet Kurdů, tato skupina obyvatel čelí diskriminaci, sociální ostrakizaci a mnohdy i násilí. Kriminalizace aktivit strany HDP k rovnosti všech obyvatel nepřidává a podněcuje další diskriminaci Kurdů. Ve vztahu k bombovému útoku ISIS ve městě Suruc žalobce poukázal na to, že se mnoho tureckých Kurdů domnívalo, že vláda v Ankaře islamistické bojovníky proti kurdským bojovníkům přímo podporuje, a že Turecko bylo kritizováno za nečinnost vůči aktivitám ISIS uvnitř země a na turecko-syrských hranicích (k tomu žalobce odkázal na několik on-line zdrojů informací: zprávu ze dne 6. 8. 2021 publikovanou v Borgen Magazine, Continued Kurdish Oppression in Turkey; zprávu Human Rights Watch o událostech v Turecku z roku 2022; a další články publikované na stránkách The Guardian, EUAA a Arab News).
12. Ve vztahu k doplňkové ochraně podle § 14a zákona o azylu má žalobce za to, že mu hrozí vážná újma, kterou představuje mučení či jiné nelidské zacházení dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Uvedl k tomu, že od roku 2019 došlo k 4 771 porušení práv Kurdů ze strany policie. Turečtí zástupci podali 4 907 žalob za účast na veřejných protestech. Podle zprávy Human Rights Watch z roku 2023 se počty případů nelidského zacházení, policejní brutality a mučení za poslední roky výrazně zvýšily, a to právě v případě zadržených osob kurdského etnika. Istanbulská policie podrobila hrubému a nezákonnému chování demonstranty, kteří se 20. 7. 2023 účastnili vzpomínkové akce na bombový útok v Suruci (k tomu žalobce odkázal na zprávy zveřejněné v letech 2021 a 2022 na Arab News a Medya News, a také na souhrnnou zprávu o Turecku ze rok 2023 od MZV USA).
13. Žalobce také nesouhlasil s odkazem žalovaného (byť výslovně nevyjádřeným) na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Costello-Roberts proti Spojenému království*, stížnost č. 13134/877, neboť závěr tohoto rozsudku nelze aplikovat na případ žalobce z hlediska posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany. Žalobce rovněž poukázal na to, že ochrana zajišťovaná státem není dostačující. Represe Kurdů ze strany policie je častým jevem.
14. Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu projednání.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

15. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Poukázal na obsah napadeného rozhodnutí, který částečně zahrnul do vyjádření k žalobě, a obsah správního spisu. K žalobním bodům uvedl, že musí vycházet ze zásady individuálního posuzování jednotlivých žádostí. V první řadě je

tak ve svých úvahách omezen samotnými sděleními žadatele o azyl a až následně může tato sdělení hodnotit na podkladu informací o zemi původu.

16. K problémům kvůli kurdské národnosti žalobce uvedl jediný incident, a sice že jej turecký policista napomenul, aby nemluvil kurdsky. Jinak hovořil pouze obecně, že Kurdové mají v Turecku těžký život, protože nemohou mluvit jejich vlastním jazykem, ale žádné jiné problémy tam zjevně nepociťoval. K tvrzení žalobce o psychických problémech v důsledku bomby žalobce zopakoval to, co uvedl již odůvodnění napadeného rozhodnutí a trvá na tom, že pro posouzení příběhu žalobce je daná skutečnost zcela irelevantní. Žalobce navíc přednesl zcela jiné skutečnosti v průběhu správního řízení, žaloba nyní akcentuje tuto událost zcela v jiných souvislostech a účelově přetváří žalobcův příběh do příběhu azylově relevantnějšího.
17. Žalovaný se nad rámec tvrzení žalobce, který je kurdské národnosti (resp. etnické příslušnosti), v napadeném rozhodnutí zaměřil na postavení kurdské menšiny v Turecku. Správní soudy setrvale zastávají názor, že z informací o Turecku, se kterými správní orgán pracuje, plyne, že samotná kurdská etnicita bez dalšího není důvodem pro udělení azylu. Nelze totiž tvrdit, že by každý Kurd čelil po návratu do Turecka pronásledování. Nesnáze, kterým Kurdové v Turecku čelí, bez dalšího nedosahují intenzity pronásledování podle § 12 nebo vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Naopak azylově významné jsou typicky až obavy (např. z pronásledování) politicky aktivních členů kurdské menšiny či účastníků pokusu o převrat z roku 2016. V případě žalobce žalovaný nenalezl stopy azylově relevantního pronásledování co do minulosti a neshledává ani odůvodněný strach z takového pronásledování směrem do budoucna.
18. K námitce dostatečně nezjištěného stavu a námitce použitých informací žalovaný uvádí, že byl k námitce žalobce tehdy s účastí opatrovníka, vzhledem k jeho nezletilosti, proveden pohovor, kde mohl sdělit veškeré informace ke své žádosti o mezinárodní ochranu, ve svých vyjádřeních nebyl žalovaným nijak limitován. Po celou dobu řízení mohl žalovanému podávat důkazy a vyjádření ke své žádosti o mezinárodní ochranu, s podklady pro vydání rozhodnutí se seznámil. Informace, které žalovaný při svém rozhodování použil, lze považovat za dostatečné k objektivnímu posouzení situace žalobce.
19. Co se týká doplňkové ochrany, ve výpovědích žalobce nenalezl žalovaný nic, co by nasvědčovalo tomu, že by žalobce měl být po svém návratu do vlasti vystaven hrozbě mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Takové nebezpečí by muselo být reálné, skutečné a bezprostředně existující. Nejedná se o situace, kde by toto nebezpečí nemusí vůbec nastat či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností, kumulací různých neočekávaných situací nebo výskytu skutečností, které dosud nelze dopředu předjímat. Žalobce ve své vlasti neměl žádné relevantní problémy s tamními státními orgány či bezpečnostními složkami, nebyl v Turecku trestně stíhán nebo vězněn, přičemž ani v jeho výpovědích správní orgán nenalezl vodítka, která by ho měla přivést k závěru, že by žalobci vážná újma hrozila. Žalovaný má za to, že tvůrce žaloby se pokusil přetvořit skutečnosti tvrzené žalobcem v průběhu správního řízení ve skutečnosti jiné a vytvořit příběh azylově relevantnější než ten, který přednesl žalobce.
20. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného setrval na žalobní argumentaci. Nad její rámec poukázal (s odkazem na judikaturu správních soudů) na to, že žádosti o azyl mají kromě funkce ochranné obecně za účel legalizaci pobytu cizince na území. Pokud „účelovost“

podání žádosti žalovaný žadatelům opakovaně vytýká, ve vztahu k naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany se jedná o skutečnost mimoběžnou. K situaci tureckých Kurdů v zemi původu pak žalobce doplnil, že se od podání žalobního návrhu nezlepšila, právě naopak. V souvislosti s pádem režimu Bašara Asada se Turecko v Sýrii pokouší odstranit prokurdské síly, které kontrolují část území na severu a východě země. Turecký ministr zahraničí k tomu prohlásil, že „odstranění PKK a YPG je jen otázkou času“ (žalobce k tomu odkázal na internetový zdroj *idnes.cz* a na zprávu Výboru OSN proti mučení ze srpna 2024).

V. Posouzení věci krajským soudem

21. Při splnění podmínek řízení Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, („s.ř.s.“), ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu a čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, tzv. procedurální směrnice]. Ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro to byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.) a soud nepovažoval konání jednání za nezbytné.
22. Žaloba není důvodná. A to i přes to, že napadené rozhodnutí trpí některými dílčími nedostatky, z nichž některé se v rozhodnutích žalovaného ve věci mezinárodní ochrany bohužel vyskytují opakovaně.
23. Nutno předeslat, s ohledem na žalobní argumentaci, že napadené rozhodnutí netrpí vadou nepřezkoumatelnosti. Je z něj seznatelné, o čem, jak a z jakých důvodů bylo rozhodnuto. Nedostatky v odůvodnění žalovaného, na něž žalobce poukazuje, spíše svědčí o nesouhlasu s přijatými závěry, resp. s hodnocením, které k nim vedlo. Napadené rozhodnutí tedy lze podrobit přezkumu co do věci samé.
24. Nejprve bylo třeba se zabývat hodnocením věrohodnosti žalobce, neboť tu žalovaný ve vztahu k dílčímu tvrzení žalobce ohledně bombového útoku v roce 2015 označil za „lživé a účelové“ a žalobce s takovým hodnocením nesouhlasil.
25. Je vhodné připomenout, že proces rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu zahrnuje jednak zjištění skutkových okolností, které mohou představovat důkaz na podporu žádosti, a jednak právní posouzení toho, zda jsou naplněny podmínky pro poskytnutí mezinárodní ochrany (viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 22. 11. 2012, ve věci M. M., C-277/11, bod 64). Vzhledem k tomu, že žadatel o mezinárodní ochranu v mnoha případech z objektivních důvodů není schopen doložit či vyvrátit určité tvrzení přesvědčivým důkazem, individuální skutkové okolnosti vycházejí zpravidla toliko z jeho výpovědi (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008–70 nebo ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 340/2018-68). Součástí zjišťování skutkových okolností je proto rovněž posouzení věrohodnosti tvrzení, na nichž žádost o mezinárodní ochranu stojí. Žalovaný tedy jednak může označit za nevěrohodná jednotlivá tvrzení žalobce a jednak může žalobce, resp. jeho výpověď, označit celkově za nevěrohodnou – to však pouze za situace, kdy by jako nevěrohodné byly hodnoceny relevantní aspekty jeho žádosti o mezinárodní ochranu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019–77).
26. Žalobci lze přisvědčit, že závěr žalovaného o „lživosti“ tvrzení žalobce, že byl v roce 2015 (tj. jako devítiletý chlapec) svědkem bombového útoku, nekoresponduje se zjištěními, která byla ve věci učiněna. Tento závěr žalovaný odvodil z nepřesností žalobcovy výpovědi

týkající se okolností bombového útoku, resp. jeho původců (ze zdroje odkazovaného žalobcem ve správním řízení se jednalo o teroristický útok ISIS, což žalobce ve výpovědi neuváděl). A je pravdou, že pokud chtěl žalovaný toto tvrzení žalobce z posouzení vyloučit jako nevěrohodné, měl v souladu s ustálenou judikaturou provést doplňující pohovor a žalobce s touto nepřesností konfrontovat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015–54, a také čl. 16 směrnice č. 2013/35/EU), což neučinil. Pokud tak nepostupoval, závěr o „lživosti“ této části výpovědi žalobce nemůže obstát. Pro účely posouzení věci je tedy nutno zohlednit tvrzení žalobce o traumatu, které si v souvislosti s tímto útokem nese. Toto tvrzení lze považovat za věrohodné, žalobce o tomto zážitku vypovídal konzistentně jako o skutečnosti, na níž má (což je zcela pochopitelné) nepříjemné vzpomínky.

27. Na druhou stranu, i přes toto pochybení žalovaného při hodnocení věrohodnosti žalobce, se soud ztotožnil s přijatým závěrem, že žalobce podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany nesplňuje. A to z následujících důvodů.
28. Žalobce poukazoval na nedostatek skutkových zjištění ve vztahu k informacím o zemi původu. Zejména ve vztahu k postavení tureckých Kurdů. V žalobě se pak prostřednictvím množství odkazů na různé zdroje informací podpořit svoji argumentaci, že pouze z důvodu příslušnosti k etnické skupině Kurdů žalobci hrozí pronásledování. Rozsah, v jakém je skutkový stav prostřednictvím informací o zemi původu zjišťován, vychází z tvrzení (důvodů) cizince jakožto žadatele o mezinárodní ochranu. Soud se proto zabýval tím, zda se žalovaný ve vztahu k osobě žalobce, resp. k jím uváděným důvodům, dostatečně zabýval situací v zemi původu žalobce.
29. Nutno připomenout, že přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, jsou jedním ze stěžejních podkladů pro vydání rozhodnutí žalovaného [§ 23 písm. c) zákona o azylu]. Tyto informace o zemi původu musejí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a (4) transparentní a dohledatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008–81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Přitom platí, že odpovědnost za náležité zjištění reálií o zemi původu leží na státu, tedy primárně žalovaném [srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005–58 či ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017–36 a čl. 10 odst. 3 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („procedurální směrnice“)].
30. Žalovaný založil napadené rozhodnutí na následujících zprávách o zemi původu žalobce: 1) Informace OAMP, Turecko, ze dne 4. 8. 2023, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv („Informace OAMP“); tato informace byla vypracována v souladu s metodikou EUAA a vychází z četných různorodých zdrojů informací o Turecku z let 2022–2023, 2) Informace MZV ČR ze dne 16. 1. 2024, Turecko, Turečtí občané kurdského původu („Informace MZV“). S ohledem na datum vydání napadeného rozhodnutí lze shromážděné informace o zemi původu považovat za aktuální, neboť není známo, že by v Turecku došlo od té doby na politicko-společenské úrovni k nějakým významnějším změnám. Z hlediska obav vyjádřených žalobcem ve správním řízení, jež se týkají postavení tureckých občanů kurdské národnosti, je relevantní

zejména informace MZV ČR ze dne 16. 1. 2024, jejíž obsah žalovaný zahrnul též do odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalobcem odkazované zdroje vycházejí ze staršího či stejného období jako zdroje, s nimiž pracuje Informace OAMP a Informace MZV.

31. Dle § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí „závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“ [srov. čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice)].
32. Správní soudy se postavením Kurdů v Turecku opakovaně zabývaly a uznaly, že příslušníci kurdského etnika skutečně čelí v Turecku různým formám diskriminace či potlačování jejich národnosti, jazykové či kulturní identity, avšak samotná kurdská národnost u osoby turecké státní příslušnosti zpravidla není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Důvodem je zjištění, že obtíže, s nimiž se mohou osoby kurdské národnosti v Turecku setkat právě jen z důvodu své příslušnosti k této etnické skupině na základě jednání veřejné moci či případně nestátních subjektů, obvykle nedosahují intenzity pronásledování, jak bylo výše definováno.
33. Strach z pronásledování může být odůvodněn zejména u politicky či jinak veřejně činných osob, včetně lidskoprávních aktivistů či osob zapojených do neúspěšného státního převratu nebo těch, jimž je toto zapojení současným tureckým režimem připisováno, přičemž kurdská národnost nebo prokurdská orientace může být u takových osob „přítěžující okolností“ (rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2012, č. j. 4 Azs 34/2011-154, a navazující judikatura, např. usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 9 Azs 250/2015-23, ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018-28, ze dne 31. 1. 2024, č. j. 4 Azs 213/2023-26, či rozsudek ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, usnesení ze dne 14. 3. 2024, č. j. 5 Azs 141/2023-30).
34. Žalobce netvrdil (ani ve správním řízení), že by se jakkoli politicky či jinak veřejně angažoval, či že by patřil do jiných shora uvedených skupin tureckých občanů s kurdskou národností, u nichž by bylo možné o naplnění definice pronásledování uvažovat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze 31. 1. 2020, č. j. 5 Azs 105/2018-46, č. 4029/2020 Sb. NSS, či rozsudek téhož soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, č. 4304/2022 Sb. NSS). Dosud žádné politické postoje neprojevil a aktivně se neúčastnil ani jakýchkoli občanských iniciativ. Má základní vzdělání, na střední školu ani nenastoupil, občas si přivydělával prací v hotelu. Žalobce se osobně dotkla pouze výtky policisty, aby na ulici nemluvil kurdsky. Skutečnost, že byl žalobce jako chlapec svědkem bombového útoku v roce 2015, nepředstavuje incident, který by ve vztahu k osobě žalobce nasvědčoval závěru o jeho pronásledování z některého z azylově relevantních důvodů.
35. Z tvrzení žalobce ani z informací o zemi původu, jež jsou obsaženy ve správním spise, nelze usuzovat s přiměřenou pravděpodobností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70) na to, že žalobce bude z důvodu své příslušnosti ke kurdské národnosti vystaven vážnému porušení lidských práv v důsledku jednání (fyzické či psychické násilí, diskriminační opatření ze strany státních orgánů, nepřiměřené či diskriminační trestání či trestní stíhání, odepření soudní ochrany atd.), která mohou intenzity pronásledování dosáhnout.

36. Je pravdou, že žalovaným shromážděné informace o zemi původu se nezabývají otázkou dostupnosti účinné ochrany ve vztahu k příslušníkům kurdské menšiny. V nyní řešené věci však žalobce netvrdil, že by byl vystavován příkoří podřaditelnému pod pojem „pronásledování“, konkrétně, že by byl ze strany turecké policie opakovaně kontrolován či že by byl svědkem násilí vůči Kurdům ze strany bezpečnostních složek státu (to velmi obecně tvrdí až v žalobě). Jakkoli lze žalobci přisvědčit v tom, že žalovaný opakovaně, i přes výtky správních soudů, akcentuje argumentaci o tom, že institut mezinárodní ochrany je institutem výjimečným, a že neslouží k legalizaci pobytu, je pravdou, že žalobce obavy z pronásledování z důvodu příslušnosti ke kurdskému etniku zmínil až v rámci pohovoru (k důvodům své žádosti nejprve pouze uváděl, že tady chce žít, protože se mu zde líbí), v němž hovořil též o své zkušenosti s výtkou policisty a traumatu z bombového útoku, jehož byl v dětství svědkem. Obtíže spjaté s kurdskou příslušností, na něž v žalobě obsírně poukazuje, proto ani podle soudu nelze vnímat jako určující impuls k vycestování žalobce ze země, tj. aby hledal ochranu před prožitým příkořím či před jeho hrozbou v budoucnu. V žalobě uváděné obavy z toho, že by žalobci mohlo být připisováno spojení s kurdskými milicemi či PKK/HDP, nelze považovat za jakkoli opodstatněné.
37. Žalobce poukazoval na to, že Kurdové v Turecku čelí nenávistným útokům. Jakkoli nelze zpochybňovat, že k takovým útokům v zemi dochází, nebylo tvrzeno ani doloženo, že by pravděpodobnost takových útoků ve vztahu k žalobci dosáhla požadované míry závažnosti. Ve vztahu k žalobci k žádnému takovému útoku (jen z toho důvodu, že je Kurd) v minulosti nedošlo a žalobce sám nespadá do některé z „rizikových skupin“ (nebyl politicky či občansky neaktivní, neúčastnil se demonstrací, nepůsobil v některém z rizikových povolání, tj. jako novinář, občanský či lidskoprávní aktivista, případně advokát). Pokud žalobce poukazoval na to, že v rámci vojenské služby by mohl být nasazen do oblastí, v nichž by musel bojovat proti vlastnímu etniku, takovou obavu ve správním řízení vůbec neuváděl, netvrdil, že by byl k výkonu vojenské služby předvolán.
38. Ani na základě žalobcem uváděných tvrzení, založených na informacích o zemi původu (na něž žalobce teprve v žalobě odkazoval pomocí internetových odkazů), která soud v obecné rovině nezpochybňuje (a neučinil to ani žalovaný), proto nelze dospět ke změně dosud konstantně zastávaného názoru, že pouhá příslušnost ke kurdské etnicitě neopodstatňuje udělení některé z forem mezinárodní ochrany.
39. K výtce žalobce (resp. tvůrce žaloby), že žalovaná nepřiznaně cituje z rozsudku *Costello-Roberts proti Spojenému království*, který má být na doplňkovou ochranu aplikován nepřiléhavě, lze podotknout, že jakkoli napadené rozhodnutí trpí jistou šablonovitostí, závěr žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro přiznání doplňkové ochrany, lze akceptovat. Nelze-li shledat hrozbu přiměřené pravděpodobnosti pronásledování z důvodu příslušnosti ke kurdské menšině, není na místě uvažovat ani o reálné hrozbě vážné újmy v podobě mučení či jiného nelidského zacházení ze stejného důvodu. Tvrzení a odkazy uváděné v replice nejsou na situaci žalobce přiléhavé – žalobce se jakkoli neangažoval v rámci prokurdských „sil“, nebyl členem PKK či YPG, ani s nimi nesympatizoval. Odkaz na zprávu Výboru OSN proti mučení ze srpna 2024 není v jeho případě relevantní (nelze usuzovat na to, že by mu v případě návratu hrozilo zatčení či vězení jen z toho důvodu, že je Kurd).

40. Soud z uvedených důvodů žalobním námitkám nepřisvědčil. Napadené rozhodnutí vyhodnotil jako odpovídající zjištěným skutkovým okolnostem a souladné s dosavadní ustálenou judikaturou. V případě žalobce nevyšly najevo takové okolnosti, které by následování dosavadní judikatury k žadatelům o mezinárodní ochranu v obdobném postavení (s obdobným příběhem) vylučovalo či zpochybňovalo. Skutečnosti uváděné žalobcem nemohly být důvodem, pro který by žalobce mohl při návratu do vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) či vážné újmy ve smyslu 14a zákona o azylu.

VI. Závěr a náklady řízení

41. Žalobní námitky nejsou důvodné a nebyly shledány ani jiné důvody, pro které by měl soud napadené rozhodnutí zrušit. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
42. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 4. dubna 2025

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně